

Jaargang 20 Nummer 3
24 september 2012

1. Voorwoord
2. Gentse sprokkels
3. Gent in zijn blootje
4. Verslag van de uitstap van 17 september 2012
5. Te noteren in de agenda

1. Voorwoord van de Voorzitter

Bedankt Gaby en allen die voor deze mooie dag gezorgd hebben (vergeten we de koekjesbakker niet). Het was zoals het hoort, een goede opkomst (25 broeders), een mooi en uniek bezoek op een niet al te verre locatie en een zeer goed restaurant. Vergeten we echter niet dat we voor dit klasse menu iets meer betaalden dan wat ons budget toeliet, onze kas kan daar wel tegen maar voorzichtigheid is toch geboden.

Min puntje was dat we in al die gezelligheid ons Gildelied vergaten te zingen. Maar zo erg is dat nu ook weer niet, volgende keer beter.

Kom vooral naar onze maandag vergadering op 1 oktober om 18u in 't Vrijdagsgevoel. We moeten nog een alternatief vinden voor de november uitstap die door omstandigheden is uitgesteld. Maar met zijn allen vinden we zeker een oplossing.

Ieder die een mogelijke uitstap denkt te hebben is welkom.

2. Gentse sprokkels, een woordje uitleg over een stukje Vlaams /Gents patrimonium Gentse sprokkels, een woordje uitleg over nog een Gentse vereniging

De Koninklijke Dekenij Patershol vzw is een levende dekenij uit het ons gekend Patershol met een lange geschiedenis en met veel tradities. (www.patershol.org)

Het hoeft niet gezegd maar deze buurt is goed gekend onder de Gentenaars, de buitenpoorters en de toeristen. De Koninklijke Dekenij Patershol maakt deel uit van de socio-culturele groep van 60 dekenijen in de stad. Ze heeft de traditie van het inrichten van een jaarlijks buurtfeest de Patersholfeesten zorgvuldig in ere gehouden. Het sociale aspect is de hoofdbekommernis. Door te feesten leert men elkaar beter kennen en wordt de onderlinge solidariteit bevorderd.

De dekenij is al in 1666 als 'Gebuorte Plotersgracht' georganiseerd en werd officieel opgericht door buurtbewoners en gezien de tijd was dat onder voorzitterschap van de pastoor van de Sint-Michiels parochie. Ze had een uitdrukkelijk religieus-sociale bedoeling en beoogde de samenhang en de onderlinge bijstand van de burenen.

Er werd vroeger dapper gegeten en gedronken maar tegenwoordig is het niveau van deze horeca instellingen nogal divers en eerder meer restaurants dan cafés. De 19de eeuwse verloedering is een halt toegeroepen en deze wijk werd, relatief recent, gespaard van een megalomaan stadproject. De buurt is serieus opgewaardeerd, een deftige woning is er onbetaalbaar geworden.

Uit het samenwonen in een fijnmazigheid van straten ontstonden de ongeschreven wetten waarbij wederzijdse hulpverlening en bijstand als gewone burenplicht werd aanzien. Ook de stad beoogde in vervlogen tijden een soort dienstverlening naar de bewoners toe waarbij veiligheid en leefcomfort van de burenen centraal werden gesteld. Bij onheil, ziekte, brand, ontploffingen van de TV of overlijden en bij werken die moeilijk door een gezin konden uitgevoerd worden, werd een handje toegestoken. De uitspraak "beter een goede buur dan een verre vriend" was toen zeker van toepassing.

De gebuurte wordt nog steeds geleid door de deken. Onze Roger Van Bockstaele thans 89 jaar (!) heeft dit jaar ontslag genomen als deken. We kijken uit wie de nieuwe deken (of dekenin) zal worden.

Van de diverse buurtactiviteiten is zeker de Patersholfeesten de bekendste. Zoals men kan zien op de foto's van de website is ook jullie voorzitter nogal actief op de jaarlijkse Patersholfeesten, ook wel de kleine Gentse feesten genoemd. Jaarlijks worden deze feesten geopend door de Herauten van het Patershol waarvan ik deel uitmaak, compleet met wapenuitrusting. Ook bij de afsluiting van de feesten met de kaarskesprocessie ben ik actief, deze maal met tabbaard, slaapmuts en kaars. Voor de geïnteresseerde broeders: deze met een tabbaard mogen van voor gaan en gedurende deze 'serene' tocht worden door de groep met tabbaard constant moppen getapt...

De dekenij Patershol maakt deel uit van het Koninklijk verbond der Gebuurte Dekenijen van de stad Gent.
<http://www.dekenijen.be>

3. Gent in zijn blootje

In deze reeks pogen wij een tipje van de sluier (voor zover die er is) op te lichten. Dat iedereen overtuigd is van de pracht van onze Gentse binnenstad is bekend. Toch stappen wij al te vaak achteloos voorbij de schatten die Gent herbergt (of verbergt). Wie weet al het naakt dat in Gent te bewonderen is terug te vinden? En bovendien, wie weet wat het voorstelt?

Er werden al 18 beelden belicht, de laatsten in de rij waren de versieringen aan het Instituut der Wetenschappen van Gentse Rijksuniversiteit in de Jozef Plateaustraat. We keren op onze stappen terug en zakken af naar de Walpoortstraat, waar we het eerste straatje rechts inslaan en even voorbij de actuele stadsbrouwerij "Gruut" halt houden aan het voormalige woonhuis van Louis Minard.

Ingangspoort huis Louis Minard

Louis Minard (Gent, 7 juni 1801 - aldaar, 5 augustus 1875) was een Vlaams architect en gemeenteraadslid van Gent. Hij was de zoon van een Franse soldaat die na de Franse inval in 1793-94 hier was gebleven en zijn Gentse echtgenote. Louis Minard studeerde te Gent aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. Hij behaalde er diverse prijzen, waaronder een Eerste Prijs voor sierkunst en een Eerste Prijs voor architectuur. Louis of Lodewijk Minard (1801-1875) vertrok in zijn vormentaal van het laat neoclassicisme en de empirestijl. Architect Louis Minard had een grote belangstelling voor de Italiaanse renaissance.

Gedreven door een drang naar vernieuwing evolueert hij naar de neogotiek, de neobyzantijnse ornamentiek en het eclecticisme. Louis Minard tekende op het einde van zijn studies aan de Gentse Academie in voor de "Prijs van Rome" (1827) te Amsterdam. Hij behaalde geen prijs maar bekam een toelage van 500 gulden en een gouden medaille. Minard maakte tijdens zijn verblijf in Nederland kennis met neogotiek, waar deze stijl onder Engelse invloed (PUGIN = pugianisme) was doorgedrongen.

Vanaf 1829 was Minard een tijdlang actief als leraar bouwkunde aan de Koninklijke Academie van Den Haag.

Minard kwam in 1830 terug naar Gent als "architectinstructeur". Dat het stadsbestuur bezwaren had tegen sommige ontwerpen in neostijlen bewijst het afkeuren van het neogotische ontwerp van Minard voor zijn eigen woning aan de grote Huidevettershoek. In zijn huis nam van 1902 (ander bronnen spreken van 1905) de loge "La Liberté" haar intrek. Bij wijze van weerwraak bouwde hij een voor die tijd zeer sobere klassieke gevel, waarachter hij een interieur concipieerde met een exuberante mengeling van neogotische, neobyzantijnse en neobarokke ornamentiek. Deze woning is geklasseerd als monument.

Het is een herenhuis van vijf traveën en drie bouwlagen met zadeldak (pannen), gebouwd de bouwheer architect Louis Minard ca. 1846. De voorgevel is eenvoudig: bepleisterd en met beschilderde lijstgevel met enkelhuisopstand, rechthoekige vensters, op de tweede bouwlaag met ijzeren leuningen en doorgetrokken lekdrempels. De rechthoekige poort heeft een fraai gietijzeren bovenlicht. De achtergevel is verlicht door spitsboogvensters met houten maaswerk. De achterbouw uitziend op de Korianderstraat werd gebouwd in opdracht van de "Société civile - La Liberté" als "temple maçonnique". Het is een gesloten bakstenen gevel gebouwd in 1902 door Ferdinand Dierkens.

Het unieke interieur op de gelijkvloerse verdieping van het woonhuis werd ontworpen door L. Minard in neogotische en neoromaanse stijl. De geplaveide hal heeft een doorgang met witgeschilderd interieur geïnspireerd op de gotische stijl: muren geritmeerd door bundelpijlers waarop de kruisriboverwelling (met prachtige, geajoueerde sluitsteen) rust; versierd met vier ridderfiguren op consoles onder baldakijn. In de rechtse doorgang is er een beeld van Jacob van Artevelde dat leidt naar het achthoekige overkoepeld trappenhuis, eveneens met decor van witgeschilderde stuc. De begane grond is geritmeerd door spitsbogen: opengewerkt als doorgang naar trap, salon of eetkamer of gedicht. De eikehouten trap heeft een geajoueerde neogotische leuning. Erboven bevindt zich een spitsbooggalerij met opengewerkte borstwering met visblaasmotief en Vlaamse historische figuren aan de voet van de bundelpijlers. Aan de basis van de koepel is ze eveneens een borstwering waarvan de postamenten verfraaid zijn met engelen met belerende banderollen. De koepel is onderverdeeld door fijne ribben, verlicht door een glazen lantaarn.

Het kleurrijk salon is in neoromaanse stijl: overheersend werden donkere rode en groene kleuren verwerkt met goud en marmerschikering. De rondboogdeuren met archivolt rusten op gemarmerde halfzuiltjes, een ervan is gedateerd anno 1846. Voorts zijn er verschillende rijk gedecoreerde nissen met allegorieën van de provincies tegen een gouden achtergrond. De merkwaardige, gemarmerde schouwmantel draagt centraal de voorstelling van de levensboom en de vermelding "Louis François Martin Minard né le 7 juin 1801", overkraagd met rondboogarcade rustend op consoles met hoofdjes. Voorts zijn er talrijke decoratieve elementen ontleend aan de middeleeuwse iconografie: gemarmerde zuiltjes met krulkapiteel, gehistorieerde consoles met figuurtjes met banderol bij de aanzet van de overwelling, verder rondbogen, vlechtwerk, wapenschilden en imitatie-iederbekleding.

Ernaast bevindt zich de eetplaats uitgevoerd in de toen overheersende second-empirestijl: plafond beschilderd met bloemenmedaillons en centrale medaillon met putti die de luster ophangen

Louis Minard maakte vooral naam als architect van klassieke bouwwerken zoals de Sint-Adrianuskerk van Adegem en de Minardschouwburg in Gent.

Hij kreeg opdrachten van private personen en tekende kastelen, landhuizen, herenhuizen, scholen en kerken. Maar hij ontwierp ook gebouwen in neogotische stijl en neoromaanse stijl, respectievelijk de Sint-Martinuskerk van Burst en Sint-Gertrudiskerk van Wetteren

Minard liet de Minardschouwburg bouwen (1847) op eigen kosten als reactie op de Franse schouwburg en opera in Gent. Die werd gebruikt tot in 1898 wanneer de Nederlandstalige schouwburg verhuisde naar het Sint-Baafsplein.

Minard is wellicht de meest karakteristieke persoonlijkheid van de romantische periode in Gent.

Hij was een verwoed verzamelaar van oudheden in verband met de neringen en een gedreven oudheidkundige, die zowel koning Leopold I, als diens opvolger Leopold II, als bezoekers van zijn "kabinet" mocht verwelkomen. Na de dood van zijn vrouw werd zijn verzameling verkocht en kwam ze gedeeltelijk terecht in het Bijlokemuseum in Gent en gedeeltelijk in het Louvre en in musea van London.

Minard kreeg, in tegenstelling tot zijn tijdgenoot Roelandt, vooral opdrachten van private opdrachtgevers, bouwde kastelen, landhuizen, herenhuizen, scholen, kerken en zelfs industriële gebouwen.

Minard speelde ook een rol in de politiek: hij werd in 1854 verkozen voor de gemeenteraad van Gent. Hij zetelde tevens in de Commissie voor Monumenten. Architect Louis Minard werd begraven op het Campo Santo te Sint-Amandsberg (Gent) park D - kelder 54.

Zijn grafkapel werd door hemzelf ontworpen en wordt gesierd met een marmeren portretmedaillon dat hem en zijn echtgenote voorstelt. In de kapel staat een levensgroot beeld van een treurende vrouw.

4. Verslag van de uitstap van 17 september 2012

Het traditionele ontbijt in “De dageraad” te Drongen werd bijgewoond door 24 broeders, die na de koekjes en de koffie zich begaven naar Nevele bij Bob Vandenberghe, sinds kort op pensioen, en dus 100 % beschikbaar voor zijn uit de hand gelopen hobby: de aanschaf en restauratie van koetsen. De hartelijke ontvangst door Bob en echtgenote én dochter waren de aanzet tot een aangename, leerrijke en boeiende ervaring. Bob en familie loodsten ons rond in hun atelier, tentoonstellingsruimte en paardenweide. Bij elke koets werd dieper ingegaan op interessante details, eens ging het over de aanschaf en de miserabele toestand waarin de koets zich bevond, dan werd er meer aandacht besteed aan de restauratie of aan het gebruik van de koets. In ieder geval bewijst de ingesteldheid van Bob dat met de nodige energie en doorzetting (en wellicht ook de

nodige fondsen) een pak erfgoed voor de nalatenschap kan bewaard worden.

Bob beschikt over prachtige juweeltjes van koetsen en de kennis dat hij dit eigenhandig heeft gerestaureerd kan enkel en alleen bewondering opwekken. Hij was één van de zonen van meubelfabrikant Vandenberghe uit de Meibloemstraat te Gent en laatste telg die de zaak runde. Hier deed Bob ontgensprekelijk de nodige ervaring op om hout, leder en lakken te gebruiken die de basis vormden om van zijn hobby bijna zijn levenswerk te maken.

Tijdens de rondgang werden wij nog verrast met een drankje en een hapje, een aangenaam pré-aperitief, voordat wij met (ondertussen 25 broeders en onze gastheer) naar het “’t Aards Paradijs” te Merendree afzakten waar wij letterlijk in een culinair paradijs terechtwamen. We kregen een voortreffelijk menu geserveerd, wellicht één van de besten die we de laatste 10 jaar mochten degusteren.

Bij deze gezellige namiddag werd in de roes van gesprekken met en zonder drankje ons Klokke Roeland vergeten, dus wellicht volgende keer dus 2 keer.

Te noteren in je agenda:

Volgende uitstap 19/11/12

Algemene vergadering 3 of 10 december 2012 om 18u

Jean-Pierre Rogiest

Secretaris

jean-pierre.rogiest@pandora.be

tel. : 09/251.51.21 en 0496/247 343